

не е предмет на самостоятелни изследвания, въпреки че е важна част от традиционната народна култура. В съвременния модерен свят основен фактор за неговото запазване са колкото отделни ритуали, толкова и самотейни и професионални ансамбли за песни и танци от типа на вече прекратилия дейността си "Родолюбие" в гр. Тараклия, радиопредавания и музикални записи. От друга страна танците са тясно обвързани не само с фолклора и музикалната култура, но и с прояви на театрализиране на отделни ритуали и танци, които са отбелязани, но също недостатъчно осветени в българската научна книжнина. Някои автори описват как танцъори под музикален съпровод често с мимики пресъздават съдържанието на песента или определения повод за събирането, т.е. устройват своеобразен танцов спектакъл с театрални елементи.¹⁰ Струва си да споменем, че в днешно време театралното дори преобладава в някои традиционни празници, сред които е 1 март /Баба Марта/.¹¹ По традиция денят на мартеницата е свързан и с пролетно почистване на домовете, а червеният цвят на някога изнасяни пред къщите платове, дрехи, забрадки според народните вярвания предпазва от болести и пряко кореспондира с темата за народната медицина.

В различни извори и етнографски проучвания¹² вкл. за поличби и поверия за нечисти сили, както и ритуали - напр. при раждане и смърт и др., съществуват правила за поддържане на физическо здраве - отхвърляне разгулния живот, пиянството, тютюна като "трева за дявола". Самата обичайно-обредна система налага собствени наредби за спазване на хигиенни навици - чистота в дома и на тялото, в това число допълнителни и упражнявани задължения преди Коледа и Великден. В този контекст например се препоръчва и широко практикува носенето на чесън по джобовете на възрастните или на вратовете на децата от Коледа до Йордановден, когато всъщност е най-голяма опасността от вирусни инфекции; голяма част от изискванията към бременните жени и родилки помагат за опазване здравето на майката и детето. Може би ще има изследвания по темата от живота на българите в Бесарабия, които ще позволят и съпоставки с появили се напоследък изключително ценни трудове¹³ за състоянието на българската народна медицина през епохата на Възраждането. Интересно е да се установят действителните и в повечето случаи полезни за човешкото здраве практики на българската народна медицина, част от които са актуални и в съвременността.

Дотук казаното отразява запазените в най-голяма степен и недотам засегнати от външни фактори съществени части от народната култура. Не толкова еднозначни са мненията за облеклото на отделните етнографски групи на българите в Бесарабия.¹⁴ Познанията за ежедневния костюм са оскъдни. В началото на XX в. акад. Н. Державин¹⁵ в наблюденията си из бесарабски села установява, че само в отделни места почти напълно се запазва българският женски и мъжки национален костюм, но все повече под влиянието на стопанските условия, на чужди етнически групи - главно по пътя на смесени бракове, се засилва тенденцията за навлизането на нови мотиви, стилове, елементи. Много повече материали са посветени на дрехите в традиционните семейни и календарни обичаи и обреди.¹⁶ Някои автори изследват